

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFORNINGER.

Nr. 28.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 9. Juli 1893.

VI. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Abonnement paa
Kvindebladet „Hvad vi vil“
tegnes paa nærmeste Posthus.

Højskolerne og Kvindesagen.

Naar Højskolerne nu i mange Aar hvert Halvaar har sendt et nyt Hold Elever ud over Landet, da har dette som intet andet bidraget til Landbostandens Oplysning. Vel kan man sige sig selv, at der i et halvt Aars Skolegang ikke kan fanges al Verdens Visdom, men er først Interessen vakt, følger mere efter. Og ingen Oplysningsanstalt har som Højskolerne forstaaet at tale de Unge til Hjerter, saa Øjet lyser, Øret hører og Viljen spændes i Længsel og Higen efter at tage fat paa Livets store Opgaver. Højskolerne har derfor en saa stor Magt over de unges Sind, at man godt med Sandhed kan sige: den Sag, de tager sig af, har de Betingelser for at vinde frem!

Men med denne store Indflydelse paa Fremtidens Slægt lægges der ogsaa et stort Ansvar paa Højskolerne, thi her kommer Ungdommen med Spørgsmaal paa Spørgsmaal om alt det, der er oppe i vor Tid, og kræver Lys og Klarhed, og Ungdommen ejer sjældent Erfaring og klart Blik nok til selv at dømme; den tager med barnlig Tillidsfuldhed mod deres Opfattelse, som en Gang har vundet dem. Derfor kan et rigtigt Svar under disse Forhold mange Gange sætte Fart i et saadant ungt Menneske for lange Tider — ligesom en vrang Opfattelse eller ligefrem Ligeegyldighed over for Tidens brændende Spørgsmaal kan holde Vedkommende i Stampe ud over Ungdomsaarene.

Det er derfor med Glæde vi ser, at Højskolerne straks tager Parti med Fredssagen, begynder ogsaa at indtage et venligt Standpunkt over for Afholdssagen og drøfte de sociale Forhold. Men hvorfor i Alverden lader Højskolerne dog *Kvindesagen* ligge, nu da den har vokset sig til en selvstændig Bevægelse, der stiller bestemte Krav? Har ikke Højskolerne i Grunden været med til at føre den Sag frem? — Vi Kvinder, der en Gang har siddet paa Højskolebænken, kan ikke opfatte det anderledes. Thi her var det, vi kastede af os den tillærte Følelse af, at vi „kun var Piger“, lærte at forstaa, at vi ogsaa var Mennesker, hvem store Opgaver laa og ventede paa. — Her var det, man lærte os, at Kvindens Egenskaber, Kræfter og Evner var lige saa nødvendige for baade det lille og det store Samfund som Mandens. — Man førte os op paa Synernes store Højder, hvor vi saa, at Tidens største Aander, Digterne, var besjælede af en endnu stærkere Tro paa Kvindens forædlende Indflydelse paa Samfundet, hvis hun fik Lov at være med. — Har ikke Bjørnson gennem hele sin Digtning slaaet til Lyd for denne Sag enten direkte eller indirekte? — Har ikke Ibsen trods sit skeptiske Syn paa Menneskeslægten, dog givet sit mægtige Bidrag til Idealet for en Fremtidens Kvindeskikkelse? — Har ikke gamle Hostrup med gribende Klarhed stillet det frem, hvilken Uret man begaar mod den gifte Kvinde ved at berøve hende Moderretten over sit Barn? o. s. v.

Se, alt dette og meget mere gav Højskolerne os et Indblik i, og vi fik derigennem lige som Tro paa os selv, paa vort eget Menneskeværd. Og vi tog paa os *Forpligtelsen* til at leve med, virke og gøre os saa nyttige for vor Samtid som muligt. Men efterhaanden lærte Livet os snart, at de al-

mindelige Mænd ikke var klartseende og retfærdighedsfølelse nok til at give os Plads lige med sig selv, saadan som de store Aander havde tiltænkt os, og vor en Gang vakte Lighedsfølelse vred og krumpede sig under Aaget. — Vi kunde ikke finde os i at blive stængt ude alle Vegne, hvor vi ansaa det for vor Pligt at være med. — Vi kunde ikke finde os i dette Formynderskab, der vilde lægge Sporene paa vor Vej. — Vi taalte ikke længere at blive behandlet som Børn; thi vi gennemskuede Fraserne og forstod, at naar Mændene med saa stor Iver holdt paa, at Loven aldeles ingen Indflydelse havde paa Forholdet mellem Mand og Kvinde, da var det bare for at bevare deres egen Magtstilling. Thi vi saa dem jo stadig arbejde paa Forbedring af Lovene angaaende hele deres egen Stilling i Samfundet. (Men en „Forbedring“ af Ægteskabslovene — til Gunst for Manden — kan der i vore Dage, da Civilisationen og Humaniteten holder paa at gøre sig gældende, vel ikke godt være Tale om, — de maa jo derfor finde det klogest paa *dette* Omraade at holde paa det, de har).

Se dette lærte vi af Livet og de desværre alt for *almindelige*, for ikke at sige *smaa* Mænd. Vi forstaa nu, at Vejen frem til Idealernes Rige kan blive lang, stenet og trang; men vi ved ogsaa, at Maalet er vort Arbejde værd. Thi vi vil intet mindre end *lige Ret* for Mand og Kvinde i *alle Livets Forhold* for her igennem at hæve Menneskeheden op til et langt højere Kulturtrin. Vi anser nemlig Kvindens Medbestemmelsesret i alle menneskelige Anliggender ikke alene for det retfærdigste, men ogsaa for det lykkeligste, det mest idealiserende, for Menneskeslægten.

At Højskolerne skulde være imod dette vort Program, anser vi for umuligt — vi